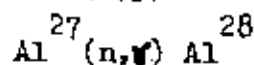
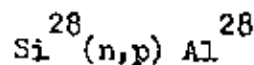

บทที่ ๕.

การหาปริมาณและศึกษาธาตุต่างๆในหินแกรนิต(Granite)

๕.๑. ศึกษานาปริมาณของอลูมิเนียม (Al)

เอาหินป่นซึ่งเป็นหินแกรนิตซึ่งห้าน้ำหนัก แล้วเอาไปอาบรังสีโดย pneumatic tube เอาออกมาด้วยโดยใช้เครื่อง Single channel analyser พบว่าเป็น spectrum ของ Al^{28} ซึ่งปล่อยรังสีแกมมาพลังงาน ๑.๓๘ Mev. half-life ๒.๓๐ นาที Al^{28} นี้พบว่ามีเกิดจากปฏิกิริยาทั้งนิวตรอนเร็ว และนิวตรอนช้า คือเกิดจากปฏิกิริยา

แสดงว่าในหินป่นนี้มีทั้ง Si และ Al ในการหาปริมาณของธาตุทั้งสอง ทำได้โดยการเอาหินป่นไปอาบรังสีโดยมีแคดเมียมหุ้ม เพื่อทำให้เกิดเฉพาะปฏิกิริยากับนิวตรอนเร็ว และโดยการเอาหินป่นน้ำหนักเท่ากัน ไปอาบรังสีเวลาเท่ากันโดยไม่เอาแคดเมียมหุ้ม เพื่อทำให้เกิดปฏิกิริยาทั้งนิวตรอนเร็วและนิวตรอนช้า จากค่าที่นับได้ นำมาลบกัน ก็จะเป็นค่าที่นับได้จากปฏิกิริยานิวตรอนช้า คำนวณหาปริมาณของ Al ในหินได้ ในการทดลองที่ใช้สารมาตรฐานเป็นอลูมิเนียมออกไซด์ (Al_2O_3) ซึ่งห้าน้ำหนัก แล้วนำไปอาบรังสีโดยมีแคดเมียมหุ้ม และไม่หุ้ม โดย pneumatic tube เป็นเวลา ๓๐ วินาที รอ ๑๕ วินาที แล้วนับ ๓๐ วินาที โดยตั้ง base ที่ ๑.๓๘ Mev. เอาหินป่นห้าแอมป์เดียวกัน จากค่าที่นับได้ นำมาคำนวณเปรียบเทียบกับสารมาตรฐาน หาปริมาณของ Al ในหินป่นได้

จากการทดลองพบว่าค่าที่นับได้จาก Al แรงบวก ทำให้หา Si โดยวิธีนี้ไม่แม่นยำ หากได้แคปริมาณของ Al อย่างเดียว

ผลการทดลองนี้

ตารางที่ ๕.๑ ปริมาณอูรีเนียมในหิน (คิดเป็น %)

หมายเลข	%
๑	๔.๐๑
๒	๔.๕๖
๓	๗.๕๕
๔	๑๐.๕๕
๕	๔.๗๕
๖	๔.๓๐
๗	๔.๗๖
๘	๑๐.๕๕
๙	๑๑.๒๕
๑๐	๖.๕๕
๑๑	๑๐.๐๖

๖,๕,๕

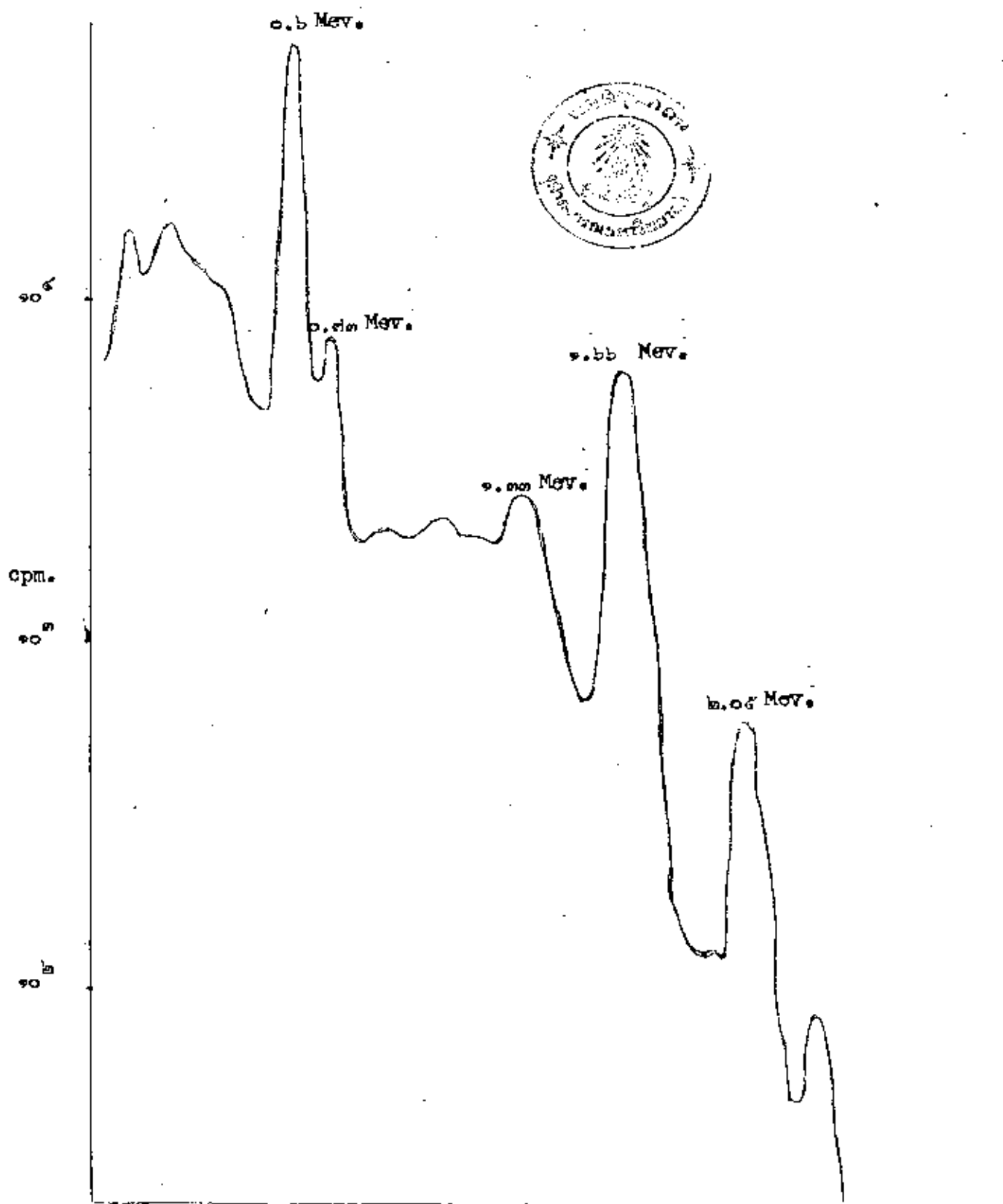
๕.๖. ศึกษาธาตุที่มี half-life ยาวๆ

เอาหินป่นใส่ใน beam tube อานรังสีนานๆประมาณ ๖ เดือน เพื่อศึกษาธาตุที่มี half-life ยาวๆ เอาออกมาตรวจ spectrum โดยใช้เครื่อง multichannel analyser ปรากฏว่าในหินมีทุกกอนพบ

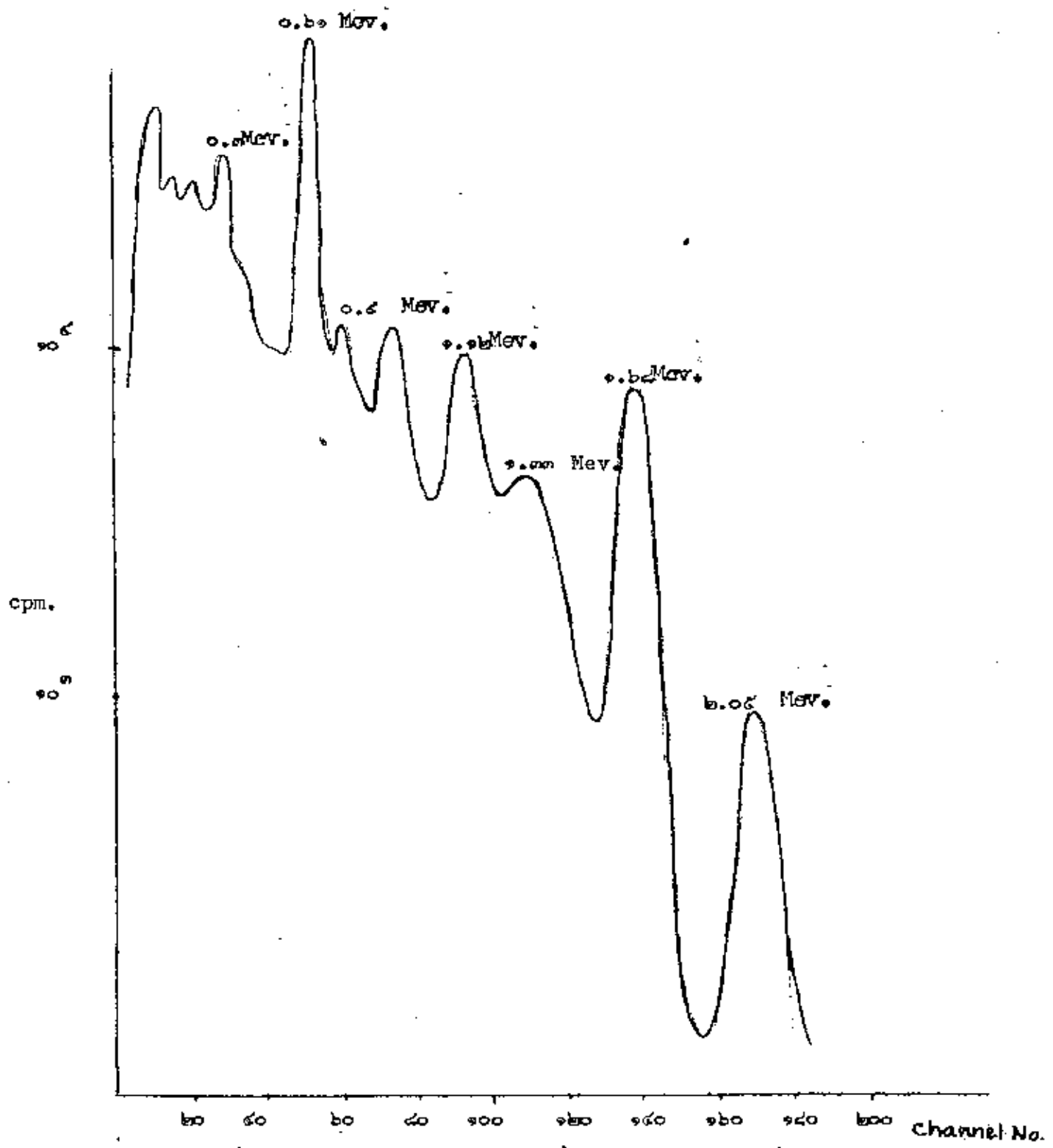
^{51}Cr ปลอยรังสีแกมมาพลังงาน ๐.๓ Mev. half-life ๒๗.๔ วัน

^{124}Sb ปลอยรังสีแกมมาพลังงาน ๐.๕๕,๑.๓,๑.๖๗,๖.๐๕ Mev. half-life ๖๐.๕ ปี

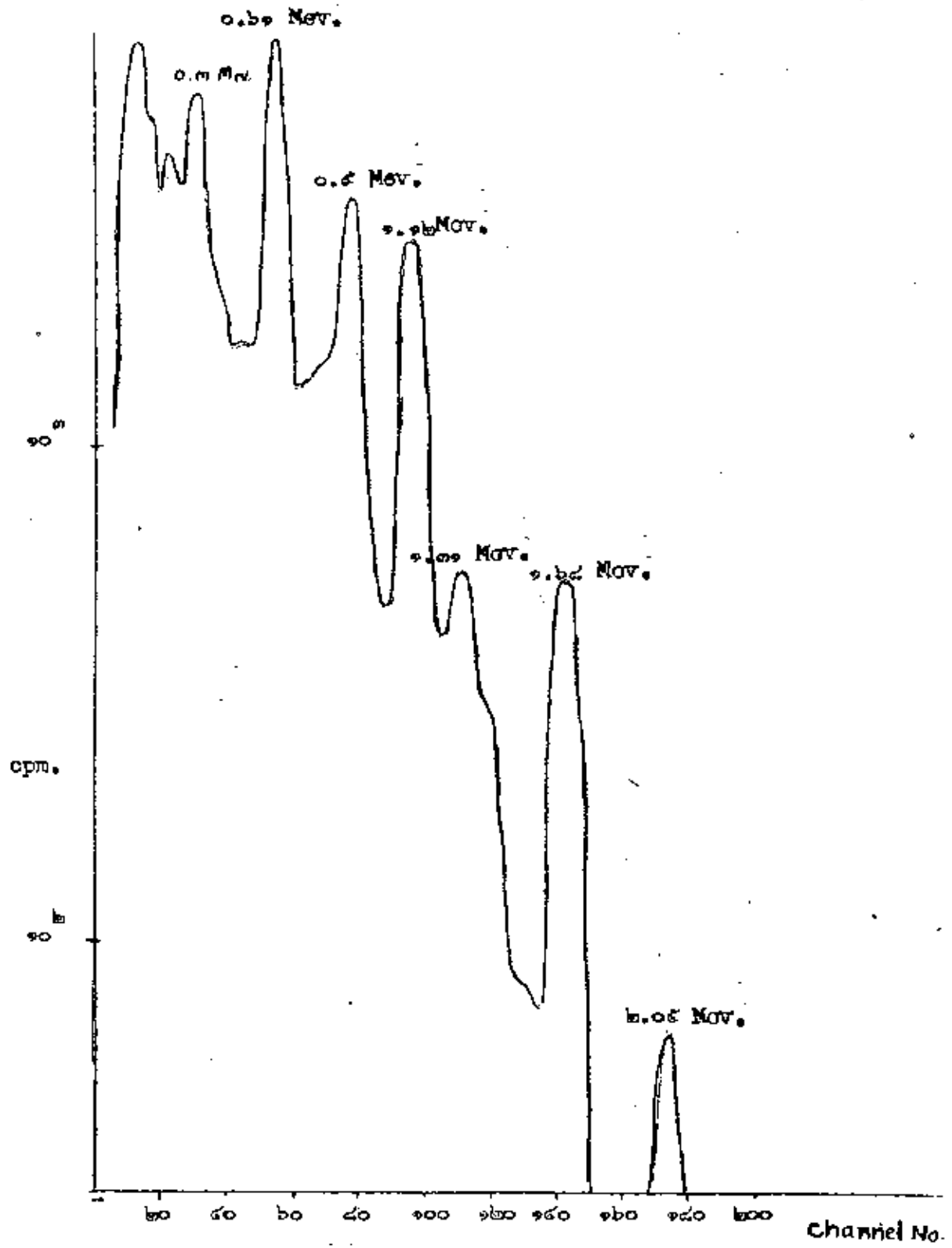
^{46}Sc ปลอยรังสีแกมมาพลังงาน ๐.๕,๑.๑๖ Mev. half-life ๘๕ วัน

รูปที่ ๕.๐. Spectrum ของธาตุต่างๆในดินแกรนิต เลขที่ ๓

รูปที่ ๕.๒. Spectrum ของธาตุต่างๆในหินแกรนิต เลขที่ ๕

รูปที่ ๕.๒. Spectrum ของธาตุต่างๆในหินแกรนิต เลขที่ ๑๐